

[Indenrigs- og boligministeren.]

1939. Dette forhold i forbindelse med de stadige stigninger i ejendommenes driftsudgifter har rejst problemer, som kunne begrunde en gennemgående revision af lejevogivningen.

Jeg skal ikke ulejlige det høje ting med en lang historisk redegørelse for alle de mange forsøg, som der i årene efter den anden verdenskrig er blevet gjort for at bringe en løsning af alle de problemer, som huslejestoppet og den stigende byggeindeks har medført på boligmarkedet. Jeg skal blot herom sige, at siden 1946 har skiftende ministre, snart fra den ene side, snart fra den anden side af vort politiske liv, snart ad den ene vej gennem udvalgsnedsættelser, snart gennem lovforslag, fremsat i det andet høje ting, søgt at finde frem til tilvejebringelsen af en mere forsvarlig tilstand på lejelovsområdet. På grundlag af et embedsmandsudvalgs betænkninger fremsatte boligministeren den 3. december 1948 i folketinget et forslag til en ny lov om leje. Lovforslaget blev under første behandling henvist til et udvalg, men nåede ikke at blive færdigbehandlet inden rigsdagens hjemsendelse, idet det ikke havde været folketingsudvalget muligt at tilendebringe behandlingen af forslaget. Udvalget nåede dog at færdigbehandle visse afsnit af lovforslaget, de områder, der omfattede f. eks. boliganvisning og sammenlægning af beboelseslejligheder. Der gennemførtes på grundlag heraf en ny lov af 31. marts 1949 om boliganvisning. Men dette folketingsudvalg, som altså ikke kunne fuldende den hovedopgave, som var det betroet, at forhandle sig tilrette om en ny lov om leje, sluttede imidlertid sin betænkning til den daværende boligminister med en henstilling om, at der blev nedsat et udvalg med den opgave inden den følgende rigsdagssamlings begyndelse at udarbejde et udkast til en normalkontrakt til brug ved udlejning af beboelseslejligheder således, at udkastet ville kunne autoriseres i henhold til § 74 i lov om leje. Dette udvalg kom til at bestå af repræsentanter for lejerne og grundejerne, og det afgav i september 1949 en beretning om sin virksomhed, ledsaget af et udkast til en normalejlekontrakt.

Af udvalgets beretning fremgår det, at det også drøftede spørgsmålet om lejeforhøjelse, og at lejerrepræsentanterne erkendte, at der kan være et misforhold mellem den nu i en årrække lave huslejeindtægt og de i de forløbne år forøgede driftsomkostninger på de gamle ejendomme. Endvidere måtte lejerne i udvalget erkende, at både

lejerne og udlejere og samfundet har en afgjort interesse i, at ejendommenes vedligeholdelsestilstand rettes op, og at der fremtidig vedligeholdes i passende omfang. Lejerrepræsentanterne stillede sig derfor ingenlunde afvisende overfor tanken om adgang til en vis lejeregulering, men da der ikke i udvalget kunne opnås enighed om formen for en sådan regulerings gennemførelse, blev der ikke af udvalget afgivet nogen indstilling herom.

Daværende boligminister Kjærboel fremsatte derefter påny sit lejelovsforslag i folketinget i oktober 1949, men forslaget blev atter henvist til udvalgsbehandling og nåede heller ikke i denne samling at blive færdigbehandlet.

Den 6. oktober 1950 nedsatte min forgænger påny et udvalg med den opgave at behandle lovgivningen vedrørende lejeforhold, boliganvisning og statens støtte til boligbyggeriet samt overfor ministeriet at fremkomme med forslag til sådanne lovgivningsmæssige og andre foranstaltninger for de pågældende områder, som — under hensyn til de sociale forhold og den økonomiske udvikling, herunder navnlig den opståede spænding mellem lejeniveauerne i ældre og nyere ejendomme — måtte findes formålstjenlige. Dette udvalg består af to repræsentanter for hvert af de gamle partier i rigsdagen — ja, der er også to repræsentanter for retsforbundet —, og det har nu afgivet en betænkning, der indeholder en indstilling om ændring af lovgivningen vedrørende leje og boliganvisning samt i lovgivningen vedrørende statens støtte til boligbyggeriet.

Det er dette forslag til lov om leje, som det høje ting nu har til behandling. Det blev fremsat uændret, således som det såkaldte politiske lejeudvalg gennem et stort forlig endelig havde udformet det, med tilslutning af fem politiske partier. Det er i det af folketinget nedsatte udvalg, som behandlede sagen efter første behandling, undergået visse ændringer, som dog er af mindre omfattende karakter, og som jeg her nærmere skal redegøre for.

Jeg kan ikke påstå, at udvalgets lejelovsforslag — ej heller i den skikkelse, det nu har — afhjælper de skævheder, som er opstået, efter at huslejestoppet har virket siden 1939. Jeg vil heller ikke lægge skjul på, at denne lovgivning på nogle områder vil gribe mere føleligt ind i ejernes rettigheder, end hvad der stemmer med min opfattelse. Men jeg erkender, at det foreliggende lovforslag for det første, i modsætning til alt, hvad vi hidindtil har set efter den anden